

Tanultál Babilusról?

Mi csak hírből tudjuk, hogy mi az a "szabad bölcsészet", és kissé sajnáljuk, hogy ma már nincs. Különösen, amikor kézbe vesszünk egy tanrendet: a sok kötelező óra láttán az ember úgy érzi, középiskolában van. Intellektuális élményre vágyik - helyette fárasztó előadások, kimerítő szemináriumok. A szer-teágazó tananyagot nehéz áttekinteni, az egyes részterületek még sok negyed- és ötödéves számára is csak izolált tantárgyak. Csak erős motiváltságú egyének képesek arra, hogy rendszert lássanak ebben a káoszban, de ha egyéni érdeklődésüknek megfelelően szeretnének dolgozni, félő, hogy elhanyagolják kötelező tárgyaikat. Bölcsészeti viszonylatban a magyar az egyik legszélesebb tematikájú szak. Nyelvészet és irodalom oktatását összhangba hozni nem könnyű; mindenesetre szükség van arra, hogy mind az irodalom-nyelvészet arányát, mind pedig az e szaktudományokon belüli anyag arányát kedvezőbbé tegyük. A tanszékek most lehetőséget kaptak a tanterv módosítására. Karunkon a KISZ kezdeményezésére olyan fórum létesült, amelyen a diákok találkozhatnak a tanszékek képviselőivel és elmondhatják véleményüket. E cikkben részletesen csak a magyar szekció vitájáról szólunk. Az első szigorlat nyelvészeti anyaga: nyelvtörténet. Három féléven át hallgatunk nyelvtörténeti előadásokat, de ezzel párhuzamosan szemináriumaink is vannak. Ez szinkronban áll irodalomtörténeti tanulmányainkkal. Egyidejűleg nyelvtörténeti ismereteinket kiegészítendő finn nyelvet is tanulunk. Minden magyar sza-

kosnak feltétlen hasznára válik az a minimális finn szókinccs, amit ekkor elsajátít. De szükséges-e ehhez az, hogy a mai finn nyelv leíró nyelvtanának jelentős részét megtanuljuk? /Illetve csak megkíséreljük a rendelkezésre álló félév során! / A 3. félévben finnugor összehasonlító nyelvészeti előadásokat hallgatunk. Ha egy másodéves egyetemista csak megközelítően is ismerné azokat a problémákat, amelyek a nyelvészet újabb eredményei nyomán az irodalomtudományban felmerültek, Hajdu Péter előadásainak óriási hasznát venné. A 4. félévben irodalomból már szövegelemző szemináriumaink vannak, az ezekre való felkészülést viszont megnehezíti stilisztikai képzetlenségünk. Mint látjuk, az első szigorlati anyagban fázislátás van irodalom és nyelvészet között, ezt megszüntetni csak a nyelvtörténet hétértébe szorításával lehet. /Kizárólag nyelvész, vagy irodalmi szakembereket ugysem képez egyetemünk, ezért e szaktárgyak olyan oktatására van szükség, amely a modern gyakorlati élet érdekében van alapvetően. / Egészen más jellegű problémák jelentkeznek a felsőbb évfolyamokon, amelyek a II. számú Irodalomtörténeti Tanszék által tanítandó tananyaghoz kapcsolódnak. A 2. irodalmi szigorlatra szükséges nagy anyagot teljes egészében még előadásokon sem lehet leadni, így igen nehéz a szemináriumi tematika kiválasztása. Mint ismeretes, a tanszék az előadásokat alternatív módon oldotta meg; azt azonban, hogy ténylegesen ki milyen előadást látogasson, vagy milyen szemináriumon vegyen részt, a tanszék ir-

ja elő. Ennek következtében torzulások jöhetnek létre: mint ki-derült, egyes csoportok egyetemi tanulmányaik során vagy csak prózaelemző, vagy csak lírával foglalkozó szemináriumokon vettek részt; jelentős irodalomtörténeti korzakokról még csak előadásokon sem hallottak, stb. Tehát "főher feltok" maradnak ismeretében. Kétségtelen, hogy ezek megszüntetésén önkézzel segíthet, de célszerűbb lenne, ha speciálkolégiumokon való részvétellel történne ez az ismeretanyag-bővítés, még ezen kívül is szükség lesz az önképzésre. Maradék-talanus csak az oldana meg e viz-szásságokat, ha a tanszéknek nem kellene központilag előírt tananyaghoz ragaszkodnia, hanem kvalitásának megfelelően hirdetne előadásokat, melyeket a hallgatók szabadon látogathatnának. Ez esetben minden előadó csak a saját kutatási területét képező témából tartana előadást, s mindig lennének az óráin, mert nincs az a szakember, aki, ha otthonos területen mozog, szavaival ne tudná megragadni a hallgatóságot. Természetesen tudjuk, hogy ezt a tanszék elsősorban oktatók létszámihiány miatt nem tudja megvalósítani, de több speciálkolégium hirdetésére még így is van lehetőség! /Örvendetes

tény, hogy azóta Tamás Attila is hirdetett egyet./ A vitán fölmerült a filmesztétika oktatásának kérdése. Megfelelő szakember híján a tanszék valóban nem sokat tehet, annyit azonban megérdecelnek az oktatók és a hallgatók, hogy megfelelő szemléltető eszközt biztosítsanak rendelkezésükre! Sajnos mindmáig megoldatlan egyetünkön a világirodalmi oktatás. Természetesen ez nem a vitán megjelent tanszékek képviselőire vár, de reméljük, lesz arra is fórum, ahol megoldják! Mint látjuk, maradtak megoldatlan feladatok, ezért is szükséges e kezdeményezés folytatása. Némi szervezési módosítással, a hallgatók nagyobb aktivitásával azonban sikeresebben bonyolódhatott volna le mind a magyar, mind a többi szekció vitája. Ha a hallgatók közönyösesek a kérdések iránt, s nem mennek el, vagy ha el is mennek, de nem azért, hogy ott ésszerű javaslatokat tegyenek, hanem pusztán kíváncsiságból, akkor hiába a tanszékek s a KISZ legragyogóbb kezdeményezése is.

Baranyai Zsolt